

İstanbul

Aylin Unal

İstanbul

Sıcak bir Ağustos akşamı, şimdi oturup bu yazıyı yazarken İstanbul’u ne kadar da özlemiş olduğumu bir kez daha anlıyorum.

İstanbul, benim için kelimenin tam anlamıyla ‘aşk’ demek. İnsan bir kere ona dokundu mu bir daha ne onunla ne de onsuz olamaz. Ve benim şu an bu yazıyı yazarken, gözümün önünde boğaz manzarası, burnumda deniz kokusu ve kulağımda martıların sesleri var.

Galata’nın Tatar Bey Sokağı, şu aklıma gelen. Mahallenin belki de en salaş yerlerinden biri. Altında Tophane var. Tophanenin de biraz üstüne genelevler sokağı. Bayram günlerinde ve tatillerde çok kalabalık oluyor. Ama tuhaftır ki o kadar meşgul bir sokak olmasına rağmen, sesine dair hafızamda hiçbir şey yok. Sadece sessizlik o sokağın bende bıraktığı izlenim. (bu sessizlik hali, duyguların yoğunluğuyla da ilgili olabilir – o sokaktaki yalnız kadınların kimseye açamadıkları duyguları)

Tatar Bey Sokağı’nın yarısı devrimci, yarısı muhafazakar. Gezi Direnişi’nin en yoğun olarak yaşandığı dönemlerde bu sokakta pek çok kişi nöbet tutmuştu. Tatar Bey’deki bazıları ise, gezicilere göz açtırmamaya kararlı. Akşam saati geldiğinde sokaktakilerin yarısı, Erdoğan’ı protesto etmek için tencere tava çalıyor (evet, 2013 yazında İstanbul’un tüm sokaklarında en çok duyulan seslerdendi bu), diğer yarısı da bu tencere tava çalanlara bağırarak küfrediyor.

‘Çalmayın lan şu tencere tavaları. Sizi var ya, pişman ederim!’

Şakaları yok. Korkuya pek meyilli olan ben, epey bir korkuyorum o dönem, mahalledeki bu karışıklıktan (sadece mahalle mi, ülke neredeyse tüm dünya karışmıştı o dönem).

Bir adam var Tatar Bey Sokak’ta, her sabah gördüğümde, bende korkuyla karışık bir merak uyandırıyor. Hep aynı kıyafetler var üzerinde. Siyah kumaş bir pantolon, çizgili beyaz gömlek, siyah çoraplar, siyah terlik ve başından hiçbir zaman eksik etmediği o kırmızı fesi ile, sabahları hep aynı saatte, aynı yerde oturup duruyor. Yanında bir radyosu var ve o radyodan

müzik sesi yerine sürekli cızırtılar gelip duruyor. Bu sesler, bende adama dair de cızırtılı izlenimler bırakıyor. Ona karşı nasıl davranacağıma bir türlü karar veremiyorum. Acaba ona gülümsemeli miyim, yoksa görmezden mi gelmeliyim? Uzun süre adama selamlaşmıyoruz. Oysa ki birbirimizi her sabah görüyoruz ve neredeyse her akşam da... Yedi, sekiz ay sonra ona selam verebilmeye başlıyorum ve selamıma da gülümseyişle karşılık verdiğinde çok seviniyorum. Sokağın köşesinde bir bakkalımız var, çok ucuzda çok da güzel tostlar yapıyor, o da gezicileri pek sevmiyor ama bizim aramız iyi, ne de olsa aynı mahalleyi paylaşıyoruz.

İstanbul’lu olmak ayrı, Galatalı olmak apayrı bir şey. Galata’da hiçbir yerde kolay kolay bulamayacağınız bir mahalle kültürü var. Burada herkes birbirini tanıır ve sever de. Herkes birbirinin zayıf noktasını, atar damarını bilir, ona göre davranır. Ben, çoğu zaman kendimi ailemle birlikteymişim gibi hissederim. Hep derim: ‘Burası, dünyanın en güzel yeri’ diye. Sokak

İstanbul

köpeklerinin cirit attığı, salaş mı salaş Tatar Beyi, gerçekten de dünyada olup olabilecek en hoş, en kendine has yerlerdendir. .

Sokağın başında bir ritm atölyesi var. Türkiye’nin en önemli müzisyenlerinden biri bu atölyeye ev sahipliği yapıyor. Okay Temiz, müzikal yeteneğiyle olduğu kadar kendi keşfi olan enstrümanlarıyla da ünlü. ‘Denizaltı Rüzgarları’ en bilinen parçalarından biri ve bende de anısı olan bir çalışma. Çok sevdiğim bir arkadaşımın da canını epey yakmıştı bu parça. Kendi albümünde yeniden yorumlamak istiyordu ‘Denizaltı Rüzgarları’nı ama olmadı. Bahsettiğim bu çok sevdiğim arkadaşımın sesi, büyüleyiciydi. Dışarıya geceleri çıkıyordu ve ben de bazen sadece onu görebilmek için gecenin bir vaktinde kendimi sokakta buluyordum. Nevizade Sokağı’nın davullu zurnalı seslerinin arasından geçerek, Peyote’ye gidiyordum. O, genelde siyahlar içerisinde, hep aynı yerinde oturuyordu. Ve hiçbir zaman buluşmak üzere bir saat ve gün kararlaştırmamıza rağmen, benimle olan gizemli randevusunda hep aynı yerde, hazır bekliyordu. Büyüleyiciydi, damla damla sesinin her tonu içime akıyordu.

Okay Temiz Ritm Atölyesi’nin karşısında, Espas Kitabevi’nin bürosu var. Bazen evde oturmaktan çok sıkıldığımda, bu kitapevine gidip, editörülle, kitabevinin balkonunda kahve içip, bisküvi yiyoruz. Bu kitabevinin editörü, hayatımda tanıdığım en dürüst insanlardan biri. Genelde ben konuşuyorum, o dinliyor. Ve bazen ikimiz de susuyoruz. Trompetçi Ömer’in gündelik çalışma saati geldiğinde tüm Tatar Bey susup, onun trompetini dinliyor. Her gün bu çocuk, trompetiyle sokağı rengine boyuyor. Ve enstrümanının sesinde, sohbetinde hiçbir zaman yer almayan bir hüznün var.

İstanbul demek kedi demek. Sokaklarda her yerde kediler vardır. Bahar akşamları, gökyüzü yırtılır. Kediler, belki de saatlerce çığlık çığlığa bağırışmalar içerisinde, bütün Galata’yı inletir. Ne Galatası, sesleri eminim ta Kadıköy’den duyuluyordur. Öyle bir miyavlama hali içerisine girerler.

Yırtılıyor... gece yırtılıyor...

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

İstanbul

duğu ortaya çıkıyor – detaylı bilgi için kaynak Giovanni Scognamillo’nun İstanbul’un Gizemleri isimli kitabı)

İstanbul, bir aşk halidir. İçerisinde gizem vardır, büyü vardır, oyun vardır. An gelir, ondan uzaklaşmak istersiniz, an gelir oradan herkese kafa tutarsınız.

An gelir sokaklarda haykırırsınız:

‘Her yer Taksim, her yer direniş!’ An gelir, göz yaşlarınıza hakim olmazsınız, katıla katıla ağlarsınız. An gelir, hasret kalırsınız. Hasret duygusunu en iyi İstanbul’da yaşamışsanız anlarsınız.

İstanbul, damarlarınıza girer. Sizin için ya onunla mümkündür hayat ya da onunla.

Şimdi, İstanbul’u yazarken yemin ederim, sevgilimi özlüyormuşum gibi özlüyorum onu.